

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

GÖTEBORGS
UNIVERSITETSBIBLIOTEK

ÅRSBERÄTTELSE 2018

2018 – ETT ÅR MED FOKUS

Universitetsbiblioteket (UB) har i huvudsak sin kärnverksamhet riktad mot forskarservice och studentstöd, men både inom kärnuppdragen och lite i utkanten är verksamheten bred och mångfacetterad. Verksamhetsåret 2018 är ett gott exempel på det och jag vill nämna några områden vi arbetat extra med under året.

Kulturarvet finns tydligt uttalat i UB:s uppdrag. Vi har under året arbetat med att samordna de olika delar som ingår i området, rekrytera där vi saknat kompetens och samlat en organisation som ska arbeta på ett dedikerat sätt med kulturarvsfrågorna. UB kan göra mycket för att lyfta och tillgängliggöra kulturarvet och samarbeta med andra institutioner inom kulturarvsområdet. UB förenar det digitala biblioteket med det tryckta, bland annat genom digitalisering av angeläget material, men också genom en mycket stor samling digitala resurser.

Dialog med våra användare är väsentlig för att få en förståelse för behov och kunna anpassa verksamheten rätt. Under året har flera institutioner fått besök av UB och vi har också bjudit in dekaner till samtal för att gemensamt se på framtiden och hur bibliotekets service kan anpassas rätt. Vi vill fortsätta och utöka dialogen och välkomnar alla fakulteter till samtal och möten.

KvinnSam – det nationella biblioteket för genusforskning - har minst sagt haft ett händelserikt år. 60-årsdagen firades högtidligt,

och det var så roligt att se en fullsatt sal i universitetshuset lyssna till intressanta föreläsare. KvinnSam är en nationellt respekterad verksamhet och en tillgång för universitetet, vilket också tog sig uttryck i att man utsåg KvinnSam till gemensam forskningsinfrastruktur.

**UB FÖRENAR
DET DIGITALA
- MED DET
TRYCKTA...**
Genom digitalisering av angeläget material och en stor samling digitala resurser.

EU:s globala mål – agendan för hållbar utveckling – uppmärksammas på olika sätt av universitetet. UB samlade sig gemensamt under året för att inom de olika bibliotekens områden lyfta fram forskning och litteratur med betydelse för målen. Biblioteken har med sitt samhällsuppdrag alltid varit en stark agent för ”möjligheten att delta i och påverka samhällsutvecklingen” och nog kan man säga att vår verksamhet med ständig återanvändning av fysiska och digitala medier är hållbar.

Till sist vill jag hälsa UB:s nya överbibliotekarie, Morgan Palmqvist, som tillträder i april, varmt välkommen till ett spännande jobb och en fantastisk biblioteksverksamhet.

Alla UB:s gamla och nya användare hälsas också varmt välkomna till våra bibliotek, fysiska och digitala.

Margareta Hemmed
Överbibliotekarie

Studiemiljö
En student i djup koncentration på
Biomedicinska biblioteket

EN DAG PÅ GÖTEBORGS UNIVERSITETSBIBLIOTEK

14
öppna timmar

3 936
besök på www.ub.gu.se

6 220
besökare under terminstid
1,23 miljoner under året

925
antal böcker och tidskrifter
lånas ut

13 126
e-nedladdningar av artiklar
i fulltext och e-bokssektioner

203
anställda i medeltal under
året med studentmedarbetare

KULTURARV SOM SÄTTER BIBLIOTEKET PÅ KARTAN

Januari 2018 anställdes Anders Strinnholm som kulturarvssamordnare på universitetsbiblioteket. Ett arbete som handlar om att göra våra samlingar mer kända, tillgängliga och därmed mer använda av både forskare, studenter och allmänhet.

– Jag önskar att fler skulle tänka på vilken kulturarvsresurs universitetsbiblioteket är. Vi har samlingar som spänner över nästan 2000 år, säger Anders Strinnholm.

Anders är i grunden arkeolog, och har arbetat på en rad olika museer och myndigheter bland annat Historiska museet i Stockholm, Arkeologiskt museum vid universitetet i Stavanger och nu senast som verksamhetsutvecklare på Riksantikvarieämbetet.

Kulturarvsakademien

Arbetet under 2018 har handlat om att sätta sig in i vilka samlingar som finns på universitetsbiblioteket, men även att aktivt delta i olika nätverk och samarbeten kring kulturarv i Västsverige. Ett viktigt nätverk där universitetsbiblioteket finns med nu är Kulturarvsakademien som är ett nätverk för det västsvenska kulturarvet. Förutom

Universitetsbiblioteket medverkade även: Västarvet, Landsarkivet i Göteborg, Världskulturmuseet i Göteborg, Göteborgs stad, Kulturförvaltningen, Läns museerna, och Museinätverk Väst. På årets forum, som är en internmessa för Kulturarvsakademien, deltog till exempel KvinnSam från UB.

Workshop med studenter

Deltagandet i detta nätverk ledde även till en workshop med studenter för institutionen för kulturvård. Ett värdefullt samarbete där UB:s material presenterades och studenterna fick tillfälle att arbeta med Göteborgs jubileumsutställning. (Göteborg 300 år)

Ett team för kulturarvet

Ett stort viktigt arbete som även genomfördes under 2018

är sammansättningen av ett kulturarvsteam.

–Vi har identifierat viktiga funktioner och försökt renodla och tydliggöra kulturarvsarbetet, på UB, säger Anders.

På plats under våren

I teamet ingår förutom fyra katalogisatorer specialiserade på äldre material även personal från handskriftsavdelningen, bokbinderiet och reproverksamheten. Meningen är att kulturarvsteamet ska komma på plats under våren. Teamet kommer att ha regelbundna möten och arbeta efter aktivitetslistor.

Katalogisering av specialsamlingar

Under året har även arbetet med att katalogisera UB:s specialsamlingar pågått. Bland annat har Pontus Nybelins boksamling och Iwan Ljunggrens bibliotek färdigställts.

Anders Strinnholm, kulturarvssamordnare på universitetsbiblioteket får nu ett team att arbeta med.

UTSTÄLLNINGAR MED FOKUS PÅ FN:S 17 GLOBALA MÅL

Göteborgs universitet har ett organiserat miljöarbete med en gemensam handlingsplan. Ett arbete som även universitetsbiblioteket (UB) deltar i. Under 2018 valde UB att lyfta FN:s 17 globala hållbarhetsmål genom utställningar på samtliga bibliotek.

– Eftersom Handelshögskolan ger sina programstudenter obligatoriska hållbarhetsdagar som ofta knyter an till de 17 globala målen, så inspirerades vi att göra utställningar kring målen, säger Joakim Lennartsson, miljösamordnare på UB.

Det ledde till att ett beslut fattades av ledningen tillsammans med miljösamordnarna om att ha utställningar kring de 17 globala målen på aktivitetslistan för 2018. Arbetet inleddes med att en grupp personer från de olika biblioteken samt kommunikativören, samlades för att planera utställningarna samt hur de skulle marknadsföras. Det skapades en webbsida där målen och utställningarna presenterades och varje utställning marknadsfördes med nyheter på UB:s externa webb. Varje bibliotek fick själva välja lämpliga mål och sedan ansvara för att hitta litteratur som passade målets tema.

– Vi såg att Göteborgs universitet allt mer kopplade sitt hållbarhetsarbete till FN:s 17 globala hållbarhetsmål och ville stödja detta genom att uppmärksamma målen genom utställningar där vi både visar målen, litteratur för

respektive mål och tips på olika resurser som databaser och tidsskrifter, säger Annika Svantesson, universitetsbibliotekarie på Samhällsvetenskapliga biblioteken.

Visa på bredd

Ett av målen med utställningarna var att visa på bredden av vad universitetsbiblioteket kan erbjuda för studenter och forskare för FN:s globala mål. Vid FN:s toppmöte hösten 2015 antog världens stats- och regeringschefer 17 globala mål för hållbar utveckling. Världens länder har åtagit sig att verka för att uppnå fyra fantastiska saker till 2030.

- Att avskaffa extrem fattigdom.
- Att minska ojämlikheter.
- Att lösa klimatkrisen.
- Att främja fred och rättvisa.

Med sina 17 mål och 169 delmål är Agenda 2030 den mest

ambitiösa överenskommelsen för hållbar utveckling som världens ledare någonsin har antagit.

Hållbarhetsvecka

På Ekonomiska biblioteket lyftes bland annat mål 12, som handlar om hållbar konsumtion och produktion. Den utställningen var även en del av Act! Sustainable, en hållbarhetsvecka för studenter i Göteborg arrangerad av Göteborgs centrum för hållbar utveckling. Totalt lyftes 10 av de 17 globala målen på våra bibliotek. UB tog fram en gemensam affisch, samt en mall för att presentera respektive mål på biblioteken. Det var upp till biblioteken att fritt välja hur det skulle presenteras. På Biomedicinska biblioteket lyfte man t.ex. forskare och anordnade även ett quiz. Under 2019 planeras fler mål att ställas ut på våra bibliotek.

Annika Svantesson och Joakim Lennartsson från Samhällsvetenskapliga biblioteken arbetar för att lyfta miljön.

Bibliotekarien Amanda Pettersson på Pedagogiska biblioteket tar sig an forskaren Shruti Taneja Johansson.

Foto: Camilla Olsson

SAMVERKAN OCH DIALOG – FÖR GEMENSAMMA MÅL

Att öka UB:s samverkan med fakulteterna är ett uttalat mål. På Samhällsvetenskapliga biblioteket har man påbörjat ett arbete för att öka samarbeten med Handelshögskolan, Samhällsvetenskapliga-, Utbildningsvetenskapliga- och IT-fakulteten. – Genom den här typen av dialoger upptäcker vi vad vi faktiskt behöver samarbeta kring, säger Erik Boström, chef för Samhällsvetenskapliga biblioteket.

Under 2018 har Samhällsvetenskapliga biblioteket bjudit in dekaner från Handelshögskolan, Samhällsvetenskapliga-, Utbildningsvetenskapliga- och IT-fakulteten för att delta vid personalmöten. Syftet har varit att de ska berätta om fakulteten för att öka förståelsen, men även berätta om hur färdriktningen för fakulteten ser ut på lite längre sikt. Genom dessa möten finns det sedan en större möjlighet att skapa mer verksamhetsnära mål som samstämmer med fakulteternas behov.

En viktig fråga och ett konkret behov hos Utbildningsvetenskapliga fakulteten är frågor som rör Open Access publiceringar. – Biblioteket och Utbildningsvetenskapliga fakulteten har 2018 samarbetat kring att ta fram råd och stöd för att bedöma integriteten hos Open Access-tidskrifter, både när forskare ska publicera och när vi själva ska bedöma vad

”UB ska systematiskt bevaka omvärlden för att, i dialog med fakulteterna utveckla och anpassa verksamheten”

Verksamhetsuppdraget

någon har publicerat, säger Åke Ingerman, dekan vid Utbildningsvetenskapliga fakulteten. På studentsidan har de framför allt samarbetat kring att få en bättre samordning av språk- och biblioteksstöd i hela program. Det ger studenterna en mer sammanhängande progression och bättre förutsättningar att skriva sina uppsatser.

Öppen vetenskap

På Handelshögskolan finns det ett behov att samarbeta kring frågor som rör hur öppen vetenskap påverkar forskningsstödet samt lagring och hantering av forskningsdata. – Forskningsfinansierarnas initiativ

för öppen vetenskap ställer nya krav. Där behöver vi mycket interaktion mellan oss och biblioteket för att utröna vad detta innebär, både kring hur vi ska hantera medel och hur vi ska göra rent praktiskt för att behålla kvalitet. I projektet för att tillgängliggöra forskningsdata finns det också en vinst med att samarbeta med biblioteket, säger Ola Olsson, vicedekan för forskning och forskarutbildning vid Handelshögskolan.

Nya sätt att samarbeta

En praktisk aspekt att förhålla sig till är att det finns ganska lite tid för lärare och forskare att diskutera kommande samarbeten. Därför behöver vi komma på nya sätt att urskilja vart vi är på väg och vad som då blir viktigt att prioritera. – Att lite tidigare tillsammans försöka få syn på vilka frågor vi behöver samarbeta kring gör det enklare att sen ha kontakter och komma till skott i vardagen, säger Erik Boström.

PERSONALUTBILDNING I FORSKNINGSPROCESSEN

För att förstå de behov som målgruppen forskare har är det viktigt att kännedomen om forskningsprocessen är god bland personalen som ger service till denna grupp.

Under våren 2018 genomfördes därför två seminarier kring forskningsprocessen, syftet var också att diskutera var UB kan komma in i processerna.

Två seminarier

På de två seminarierna deltog forskare från olika vetenskapsområden, medicin/naturvetenskap/livsvetenskaper, humaniora, samhällsvetenskap och vetenskapsteori, och presenterade hur forskningsprocessen ser ut för respektive område.

Ökad kompetens

Seminarierna var mycket uppskattade av både deltagande forskare och UB:s personal som fått ömsesidiga inblickar i varandras verksamheter. Det gav också input till hur vi kan fortsätta att fördjupa arbetet med att öka kompetensen om forskningsprocesserna för UB:s personal.

PEDAGOGISKA DJUPDYKNINGAR GAV MERSMAK FÖR UTBILDARE

Hallå där...Karin Pettersson på Humanistiska biblioteket, som tillsammans med andra undervisare på UB deltog under en dag för pedagogiska djupdykningar.

Vad var syftet med dagen?

Syftet med djupdykningarna var att skapa förutsättningar för löpande utvecklings- och kvalitetsarbete samt forskningsanknytning inom undervisning och handledning. Projektet syftar även till kompetensspridning och inspiration.

Berätta om era pedagogiska fördjupningar?

Alla undervisare valde ett projekt att fördjupa sig i som rör undervisningsverksamheten. Projektet får gärna knyta an till en vetenskaplig text. Arbetet inleddes med en inspirationsföreläsning om aktionsforskning och utmynnade i en lokal konferens där projekten

presenterades. En intern konferens för alla undervisare hölls 10 oktober där vi presenterade våra djupdykningar för varandra. Fokus låg på lärandeprocessen och vad som kunde gjorts annorlunda.

Presentationsformerna var: föreläsningar, workshops, akvariesamtal och posters. Projektet startade i början av 2018.

Hur var upplevelsen i gruppen av presentationerna?

Vi utvärderade tillfället i slutet av dagen och alla tyckte att vi skulle fortsätta med något liknande nästa år (i år) så initiativet och dagen var uppskattad. Att träffas och dela erfarenheter med varandra är alltid värdefullt. Vi frågade även vad vi kan göra annorlunda nästa gång och fick flera konstruktiva förslag som till exempel att ha fler avstämningssamtal samt mer fokus på teori och tidigare forskning.

VÄRD FÖR MEDICINSK BIBLIOTEKSKONFERENS

Den 23-24 april anordnades en medicinsk bibliotekskonferens där Göteborgs universitetsbibliotek/ Biomedicinska biblioteket stod värd tillsammans med Västra Götalandsregionen. Det blev två dagar av föredrag, workshoppar och diskussioner och andra möten för förlag och bibliotekariéer från såväl universitet och högskolor som sjukhus. Ett uppskattat och lyckat arrangemang.

NÄTVERKSTRÄFF FÖR LÄRARUTBILDNINGSBIBLIOTEK
Pedagogiska biblioteket anordnade en nationell nätverksträff för lärarutbildningsbibliotek, 24-25 maj 2018. Nätverksträffen innehöll föreläsningar med forskare, studiebesök på RISE Interactive och erfarenhetsutbyte kring aktuella frågor för lärarutbildningsbibliotek. Ett annat nätverk under uppbyggnad rör samarbete med kommunala gymnasiebibliotekariéer. Två student-

NYS-PROJEKTET – EN FRAMGÅNGSSAGA

2015 gjordes en förstudie för att byta ut några av bibliotekets föräldrade system. Under 2016 upphandlades discoverysystem (PRIMO) och länkserver (SFX), vilka driftsattes 2017. Som bibliotekssystem valdes open source-systemet Koha och under 2017-2018 arbetade UB intensivt med systemutveckling,

undersökningar kring deras upplevelser av Pedagogiska- och Samhällsvetenskapliga biblioteket ska leda till vidare förbättringar av studiemiljön.

DET ÖPPNA PROGRAMMET

Näckrosprogrammet för 2018 har bjudit på en varierad blandning av allt från arkitektur, litteratur, kultur, musik till konst. I samband med flera av föreläsningarna arrangerades även utställningar. I samband med föreläsningen "Frikultur! Utominstitutionella scenkonstgrupper intar Göteborg under 1960 och 70-talen" visades forskningsmaterialet i en utställning. En annan av föreläsningarna som bör nämnas är Blå tåget - första klass mot

integrationer och utbildningar med mera för att slutligen under påskhelgen 2018 driftsätta systemet. Driftsättningen blev mycket lyckad och väldigt få problem uppstod, Väldigt få av låntagarna märkte något av bytet, vilket också var ett uttalat mål i projektet. Det fanns också en mycket bra supportorganisa-

tion under den första tiden som snabbt tog hand om de buggar som hittades. Hela NYS-projektet har varit en framgångssaga, där en nyckelfaktor varit samarbetet mellan verksamhet och utveckling. (NYS= nya system)

LUNCHFÖRELÄSNINGAR OCH STUDENTSNABBAR

Undervisning och andra studentaktiviteter ökar på våra bibliotek. På Samhällsvetenskapliga biblioteken erbjuds "Sitt kvar – bli klar" samt Akademiskt skrivande, pluggstuga och lunchföreläsningar. På Studietorget Hälsoveterbacken finns Studentsnabben där även studenterna påverkar innehållet efter behov.

FORTSATT ÖKNING FÖR LÄS- OCH SKRIVSTÖD

Läs- och skrivservice på UB är fortsatt stor och alltfler lärare känner till den genom uppsökande arbete. Delar av undervisningen har blivit bättre integrerad i hela program genom samarbeten med språkstöd.

tion under den första tiden som snabbt tog hand om de buggar som hittades. Hela NYS-projektet har varit en framgångssaga, där en nyckelfaktor varit samarbetet mellan verksamhet och utveckling. (NYS= nya system)

Året i bilder. 60-års jubiléum, konferens med arkiv och genusperspektiv, samt Svenskt kvinnobiografiskt lexikon.

HÄNDELSERIKT ÅR FÖR KVINNSAM

Den 26 oktober 2018 firade KvinnSam 60 år med en jubileumskonferens. Då var det 60 år sedan pionjerna Asta Ekenvall, Rosa Malmström och Eva Pineus startade stiftelsen Kvinnohistoriskt arkiv som senare utvecklades till KvinnSam.

– Flera viktiga saker skedde under 2018 för KvinnSam. Förutom den mycket lyckade jubileumskonferensen vill jag gärna lyfta att KvinnSam inrättades som forskningsinfrastruktur, säger Anna Johansson, KvinnSam.

Dessutom lanserades Svensk kvinnobiografiskt lexikon, ett projekt lett av professorerna Lisbeth Larsson och Maria Sjöberg, där Berith Backlund från KvinnSam var en del av redaktionen.

Lade grunden för KvinnSam

Det Kvinnohistoriska arkivet som pionjerna Asta Ekenvall, Rosa Malmström samt Eva Pineus från Fredrika Bremerförbundet startade 1958, lade grunden för det som i dag är KvinnSam. Arkivets huvuduppgift var att samla in arkivmaterial från kvinnoföreningar och kvinnor som varit anknutna till kvinnorörelsen, förteckna litteratur om kvinnor samt starta en förlagsserie, Kvinnohistoriskt arkiv, för att underlätta för kvinnliga forskare att publicera sina verk.

2018 var det alltså 60 år sedan och det firades med en jubileumskonferens med temat arkiv och genusperspektiv. Konferensen var välbesökt och syftet med den var att synliggöra KvinnSams verksamhet, framförallt arkivet, men

också att dela erfarenheter av forskning i personarkiv utifrån ett genusperspektiv. Konferensen anordnades i samarbete med Uppsala universitetsbibliotek, och filmades. Filmen finns även tillgänglig att se på UR-play.

Kvinnobiografiskt lexikon

Svensk kvinnobiografiskt lexikon lanserades på den internationella kvinnodagen, 8 mars. Det gjordes med ett välbesökt arrangemang på Humanistiska biblioteket där operasångerskan Katarina A. Karlsson sjöng, Agnes Wold talade och projektgruppen gjorde en presentation av lexikonet.

Glädjande var också att Svenskt kvinnobiografiskt lexikon även beviljades ett tilläggsanslag från Riksbankens jubileumsfond, vilket för KvinnSams del resulterar i en 50 % bibliotekarietjänst som kom-

Anna Johansson, KvinnSam.

mer att ingå i projektet under två år. Anslaget innebär att ytterligare 1 000 kvinnor som gjort betydelsefulla insatser i samhället kommer att biografieras.

Forskningsinfrastruktur

Ett annat viktigt arbete som Anna Johansson gärna vill lyfta från det gångna året är digitaliseringen av material på

temat rösträtt som gjorts av universitetsbiblioteken i Lund, Uppsala och Göteborg. Däribland en brevsamling av Gulli Petrini, som deltog energiskt i arbetet för kvinnans politiska rösträtt. Att KvinnSam dessutom under året inrättats som forskningsinfrastruktur är ett viktigt erkännande. I rektorsbeslutet står att läsa: ”Det finns ingen motsvarande resurs i landet. För att hitta liknande verksamheter får man gå utanför Sveriges gränser och titta på verksamheter som Atria i Nederländerna och Women’s Library i Storbritannien.”

203 MEDARBETARE 2018

Personalstyrkan har ökat något på universitetsbiblioteket under året. År 2018 uppgick personalstyrkan till 203 personer i genomsnitt. En ökning från 2017 då personalstyrkan låg på 198 personer i genomsnitt.

Det har under 2018 skett en ökning av antalet anställda, från 198 anställda till 203 anställda, i medeltal. I antal årsarbeten är ökningen från 185 till 190. Det är främst bland bibliotekarierna som ökningen skett. Humanistiska biblioteket har ett pågående projekt rörande ett nytt bibliotek vid Näckrosdammen där det även planeras ett automatiserat bokmagasin. Material som ska förvaras i det automatiserade bokmagasinet måste vara katalogiserat för att åtkomst ska garanteras, därför behövs katalogiseringskompetens i större utsträckning, varför en extra satsning på att rekrytera katalogisatörer gjorts under året.

Kulturavssamordnare

Universitetsbiblioteket har också anställt en kulturavssamordnare med placering på Humanistiska biblioteket för att så samordna ett kulturavsteam med uppgift att vårda och tillgängliggöra det kulturav som finns i bibliotekets omfattande samlingar.

Merparten av universitetsbibliotekets anställda är bibliotekspersonal. Bibliotekarier och biblioteksassistenter utgör 78 % av det totala antalet anställda. Övrig personal utgörs av teknisk personal (7 %) samt administrativ personal (kansli, studentmedarbetare, (14 %). Ser man till det totala antalet anställda i genomsnitt över 2018 är andelen kvinnor 67 %.

Det är en minskning med en procentenhet jämfört med föregående år.

En ökad andel manlig bibliotekspersonal har rekryterats vilket är en av orsakerna till att andelen män sett till all personal har ökat.

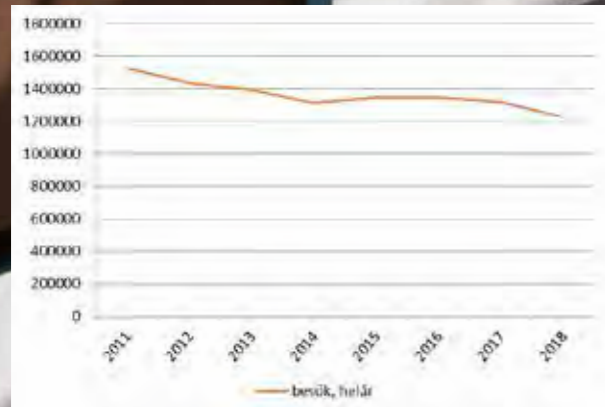
Under kommande 5-årsperiod, år 2019-2023, uppnår 30 tillsvidareanställda på universitetsbiblioteket 65 års ålder. Vid årsskiftet fanns 8 anställda som var 65 år eller äldre. För närvarande är pensionsåldern 65 år med rätt att kvarstå i tjänst tills man fyller 67 år. Dock har man aviserat för en stegvis höjning av pensionsåldern till år 2026 då man har rätt att kvarstå i tjänst till 69 års ålder.

Kompetensutveckling

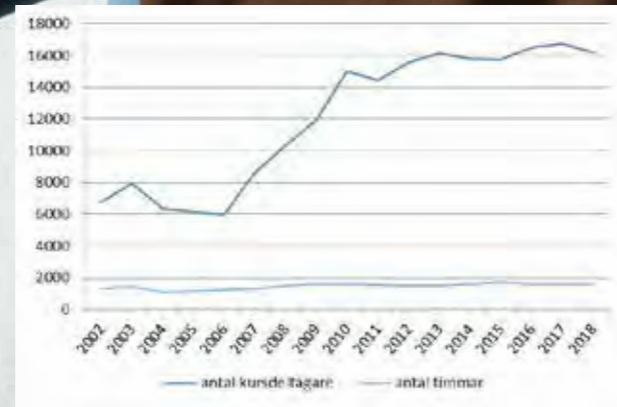
På universitetsbiblioteket pågår ständig kompetensutveckling av personal. Under 2015 genomfördes en kompetenskartläggning som utmynnade i ett flertal kompetenshöjande aktiviteter, i flera fall skraddarsydda utbildningar för medarbetarna. En uppföljning genomfördes 2017 som givit upphov till ett fortsatt arbete med kompetensutveckling. Under 2018 har en satsning gjorts på att kompetensutveckla ett antal bibliotekarier i hantering av forskningsdata. Sex stycken bibliotekarier har deltagit i en uppdragsutbildning anordnad av Bibliotekshögskolan i Borås.

Albin, Kirsten och Malin är några av UB:s nya medarbetare under 2018. De arbetar på Biomedicinska biblioteket.

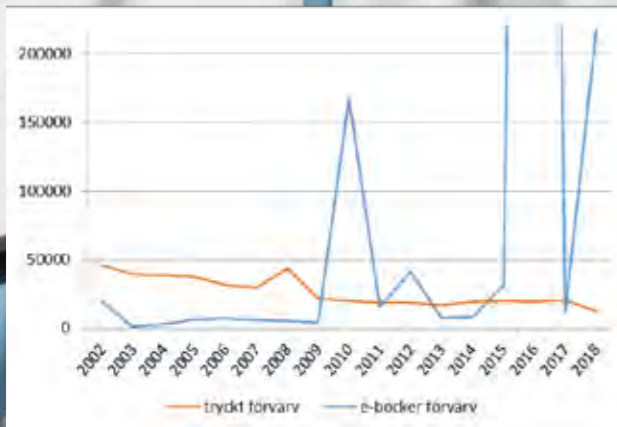
FAKTA & SIFFROR

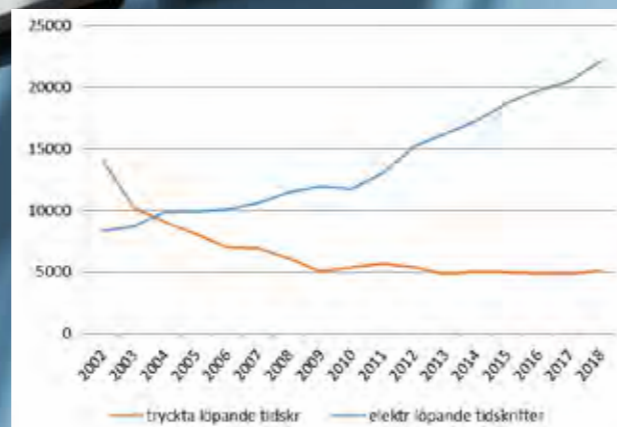
Figur 1

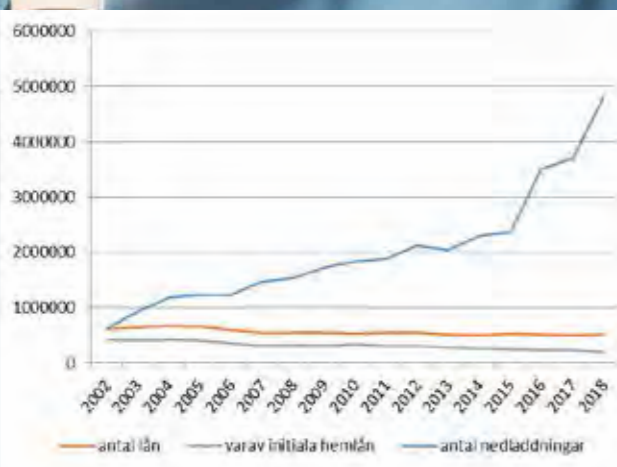
Figur 2

Figur 3

Figur 4

Figur 5

Interiör
Studietorget, Hälsovetarbacken

Antalet besök har minskat

Under 2018 registrerades ett minskat antal fysiska besök i UB:s bibliotek och helåret stannade på knappt 1,23 miljoner besök (Fig.1) eller 6 200 besök per dag under terminstid. Alla bibliotek, förutom Konstbiblioteket, visar en mindre nedgång men utmärkande är Humanistiska biblioteket med en minskning på 18 % jämfört 2017 och en nedgång med 40 % jämfört med för tre år sedan. Det stora tappet på Humanistiska biblioteket med 25 000 årsbesök antas bero på ombyggnationen på Humanisten som har försvårat tillgången till biblioteket.

Lässerviceverksamheten ökar

Antalet studenter med behov av lässtöd fortsätter att öka och 2018 ökade nedladdningen av material från Myndigheten för tillgängliga medier med 34 %.

Även antalet undervisningstimmar fortsätter att växa. 2018 nådde vår verksamhet 16 218 studenter, vilket är nästan dubbelt så många som för 11 år sedan (Fig. 2). Årets ökning finns på Humanistiska och Pedagogiska biblioteken. Antalet tillfällen som undervisningen ges ökar igen 2018 efter en mindre nedgång 2016.

Fortsatt stora inköp av elektroniska medier

UB befinner sig i en 3-årig besparingsperiod, 2017-2019, men lyckas upprätthålla sin medvetna satsning på mediainköp. Den totala mediabudgeten uppgick 2018 till 48 miljoner kronor. E-boksbeståndet uppgår 2018 till 2,3 miljoner titlar, en ökning med 11 % jämfört med 2017. (Fig. 3). Även antalet e-tidskrifter

ökade under året och nu prenumererar UB på 22 138 elektroniska tidskrifter (Fig. 4). Antalet elektroniska lån har ökat med 30 % jämfört med 2017. Enligt prognos i skrivande stund förväntas antalet nedladdade e-tidskriftsartiklar och e-bokssektioner uppgå till 4,8 miljoner 2018. Antalet tryckta tidskrifter ökade något 2018 och uppgår till cirka 5 100 titlar. Mer än 1/5 av budgeten går till medier och elektroniska medier utgör 87% av hela mediabudgeten..

Ökning av fysiska lån

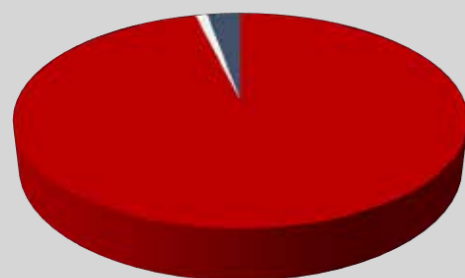
2018 uppgick lånen av UB:s fysiska material till 513 033 till antalet. Detta är en ökning med 4 % jämfört med 2017 och en minskning med 6 % jämförbart med antalet för 10 år sedan (Fig. 5). I april 2018 infördes nytt bibliotekssystem, Koha. Uppföljningen av lånestatistik i Koha sker på lite annorlunda sätt än tidigare i Gunda och vissa antaganden har gjorts. Detta kan ge någon svängning i trender som inte enbart beror på förändring i verksamheten.

RESULTATRÄKNING (tkr)

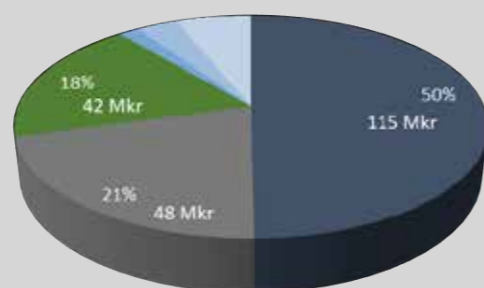
	År 2018	År 2017
VERKSAMHETENS INTÄKTER		
Styrelsens tilldelning	224 000	220 000
Intäkter av bidrag och försäljning	6 564	6 917
Periodisering pågående projekt (projektmedel som erhållits i förskott)	-102	-686
Anslag och interna intäkter från Göteborgs universitet	2 398	1 422
Summa intäkter	232 860	227 654
VERKSAMHETENS KOSTNADER		
Personalkostnader (löner, förändring semesterskuld, övriga personalkostnader)	-114 911	-109 609
Medieförvärv	-47 924	-48 319
Bibliotekstjänster vid Chalmers/Lindholmen	-7 635	-7 327
Övriga driftkostnader (inklusive interna)	-14 133	-13 571
Lokalkostnader (inklusive lokalvård)	-42 262	-42 416
Avskrivningar	-3 777	-4 248
Finansiella kostnader	-1	-5
Summa kostnader	-230 643	-225 496
VERKSAMHETSUTFALL	2 217	2 157

Intäkter

- Universitetsstyrelsens ramfinansiering
- Andra intäkter från universitetet
- Försäljning och andra bidrag

Kostnader

- Personal
- Lokaler
- Ersättning till Chalmers
- Medieinköp
- Avskrivningar
- Övrigt

EKONOMI

Universitetsbibliotekets budgetram för 2018 uppgick till 224 000 tkr och utgjorde 3,5 % av Göteborgs universitets budgeterade kostnader. Detta följer den besparingsplan som Universitetsbiblioteket genomför 2017-2019.

Budgetramen är den tilldelning av intäkter som skall täcka årets kostnader.

Intäkter

Intäkterna uppgick till 232 860 tkr. En ökning med drygt 5 Mkr jämfört med föregående år. Ökningen består huvudsakligen av en större budgetram samt ersättning för DAU-projektet, Data Access Unit, som är ett GU-gemensamt projekt. Universitetsbibliotekets fonder gav en utdelning på 442 tkr, jämfört med 618 tkr 2017.

Kostnader

Jämfört med föregående år ökade de totala kostnaderna med drygt 5 Mkr och uppgick till 230 643 tkr. Det är främst personalkostnaderna som ökat med årets lönerevision och satsningen på retrokatalogisering vid Humanistiska biblioteket.

Driftkostnader

Övriga driftkostnader uppgick till 69 284 tkr, marginellt lägre än föregående år. I driftkostnaderna ingår medieförvärvet med 47 924 tkr och står för 21 % av den totala kostnadsomslutningen. Avsaknaden av Elsevierprenumeration sista halvåret 2018 gjorde det möjligt att omfördela resurserna till andra medieinköp, huvudsakligen inköp inom ämnesområdena naturvetenskap och teknik. Den positiva utvecklingen

fortsätter och följer Universitetsbibliotekets strategi att media är ett satsningsområde.

Lokalkostnader

Lokalkostnaderna uppgick till 42 262 tkr, något lägre än föregående år.

Avskrivningar summerar till 3 777 tkr, 471 tkr lägre än 2017.

Investeringar

Under 2018 har Universitetsbiblioteket investerat för 3 215 tkr. Humanistiska biblioteket har bytt all belysning på plan 7 och 8 och införskaffat ny transportbil. Studietorget Hälsovetarbacken har förbättrat studentmiljöerna och på Biomedicinska biblioteket har arbetsrum för team kundservice byggts om. De samhällsvetenskapliga biblioteken har förbättrat sina lärmiljöer med t ex ny undervisningssal på Ekonomiska biblioteket. Personalens datorer byts ut enligt plan.

UB fortsätter att investera för att upprätthålla en bra och funktionell arbetsmiljö för studenter, forskare och personal.

**MEDIEINKÖP
STÅR FÖR 21
PROCENT AV
BIBLIOTEKETS
TOTALA
KOSTNADER**

PUBLIKATIONER

■ Carlsson, Håkan & Tore Torngren. (2018). User knowledge management – How university libraries analyse user needs and develop services. *Proceedings of the 39th Annual IATUL Conference*. Konferenspresentation

■ Dencker, Anna, Christina Nilsson, Cecily Begley, Elisabeth Jangsten, Margareta Mollberg, Harshida Patel, Helena Wigert, Eva Hessman, Helen Sjöblom & Carina Sparud Lundin. (2018). Causes and outcomes in studies of fear of childbirth: A systematic review. *Journal of The Australian College of Midwives*. doi.org/10.1016/j.wombi.2018.07.004 Artikel.

■ Jönsson, Pauline & Karin Henning. (2018). Mapping APCs at the University of Gothenburg. 10th *Conference on Open Access Scholarly Publishing (COASP)*, University of Vienna, September 17-19, 2018. Konferenspresentation

■ Lilljegen, Joakim. (2018). Från Biscaja till Baskien: Förändringar i namnbruket genom tiderna. *Ortnamnssällskapet i Uppsala Årsskrift*, 2018, 45-60. Artikel

■ Nilsson, Christina, Eva Hessman, Helen Sjöblom, Anna Dencker, Elisabeth Jangsten, Margareta Mollberg, Harshida Patel, Carina Sparud Lundin, Helena Wigert & Cecily Begley. (2018). Definitions, measurements and prevalence of fear of childbirth: a systematic review. *BMC Pregnancy and Childbirth*, 18. <http://doi.org/10.1186/s12884-018-1659-7> Artikel.

■ Shekhter, Pia. (2018). I musikens värld. I Marja Haapalainen & Christine Wallén (red.), *Världen där utanför: Bibliotekariens roll som omvärldsbevakare och analytiker* (s. 66-75). Stockholm: Kungliga biblioteket. Kapitel.

■ Sjöblom, Helen & Eva Hessman. (2018). Student-activating methods in information literacy. *European Association for Health Information and Libraries Conference*, Cardiff UK, 9-13 July, 2018. Konferenspresentation

■ Svensson, Anna. (2018). "Mistral och femton böcker". Om Gabriela Mistral, Matilde Goulard, Nils Hedberg och Iberoamerikanska institutets första år. I Andrea Castro, Eduardo Jiménez Tornatore & Ingmar Söhrman (red.), *Desde Chile a Suecia: Caminos culturales por Latinoamérica y Europa*: Festskrift till Álvaro Foresti (s. 93-108). Göteborg: Göteborgs universitet. Kapitel

■ Svensson, Anna & María Clara Medina. (2018). Magnus Mörner y sus aportes a los estudios jesuíticos desde una perspectiva biográfico-historiográfica. I Carlos A. Page (red.), *La primera generación de historiadores laicos de la Compañía De Jesús en Iberoamérica 1* (s. 23-52). Córdoba: Centro de Investigaciones y Estudios sobre Cultura y Sociedad (CIECS), (CONICET), Universidad Nacional de Córdoba; Báez Ediciones. Kapitel.

FÖRVÄRV & DONATIONER

Amund Grefwe-tryck förvärvades. Totalt rör det sig om 22 olika arbeten utgivna mellan 1650 och 1679 och av vilka en del är ytterst sällsynta, d.v.s. kända blott i ett eller ett par exemplar. Amund Grefwe (ca 1610-1677) var Göteborgs förste boktryckare och hans officin kom sedan att övertas av hans son.

Tillägg till Herbert Blomstedt samling.

Handskrifter: Arkivet efter konstnären Folke Lind (1931-2017).

Poeten Anna Greta Wides (1920-1965) arkiv.

Nya arkiv KvinnSam

■ Anna Lena Lindberg, 1939- Svensk konst-historiker docent i konstvetenskap. Betydelsefull för den feministiska forskningen.

Tilläggsaccessioner:

Till konstnären Bengt Olsons f. 1930 arkiv.

En stor tilläggsaccession till oceanografen Hans Petterssons (1888-1966) arkiv.

- Barbro Alvingss samling
- SKOGH Sveriges kvinno- och genus-historiker.
- Kvinnovetenskaplig tidskrift
- Kvinnliga akademikers förening
- Grupp 8 Göteborg
- Amningshjälpens arkiv

Göteborgs universitetsbibliotek
Box 222 Renströmsgatan 4
405 30 Göteborg
www.ub.gu.se

De flydde kriget

48
12/
38
948
12/
39

948
12/
58

948
12/
51

948
12/
53

948
12/
56

948
12/
55

948
12/
58

948
12/
57

948
12/
58

948
12/
58

948
12/
58

948
12/
58

Vardag
Minnen från

ERR

Pet

PÅ D

svensk

SAXO
DE HAVS
SAMTID

Lennart Andersson Palm SVERIGE 15.

Hans Vammou

SUOMA

JONAS
WISBECH
VANGE

FRÄNEN SÅR

TEGNINGEKRISS

VIKINGATIDEN

Bengt Lin

Michael H. Clemmesen

Anders Tolboer

We are

now

Anders Tolboer/Gudhem Phénoménon

Oliver C. ...

Med livet som innsats

Med livet som innsats

SÄBO FÖR OCH NU

SÄBO FÖR OCH NU

SÄBO FÖR OCH NU

SÄBO FÖR OCH NU

SÄBO FÖR OCH NU

SÄBO FÖR OCH NU

SÄBO FÖR OCH NU

SÄBO FÖR OCH NU

SÄBO FÖR OCH NU

SÄBO FÖR OCH NU

SÄBO FÖR OCH NU

SÄBO FÖR OCH NU

SÄBO FÖR OCH NU

SÄBO FÖR OCH NU

SÄBO FÖR OCH NU

SÄBO FÖR OCH NU

SÄBO FÖR OCH NU

SÄBO FÖR OCH NU

SÄBO FÖR OCH NU

SÄBO FÖR OCH NU

SÄBO FÖR OCH NU

SÄBO FÖR OCH NU

SÄBO FÖR OCH NU